

BAĞLAM

İç Anadolu'nun doğu kesimlerinde bulunan bir ilçede son yıllarda yapılan arazi incelemelerinde, ilkbahar aylarında ani yüzey akışlarının arttığı ve bazı yamaçlarda toprak kaymalarının meydana geldiği belirlenmiştir.

Jeoloji mühendisleri bölgede:

- eğimin fazla olduğu alanlarda bitki örtüsünün zayıfladığını,
- tarım amacıyla eğimli yamaçların sürüldüğünü,
- kış aylarında don olaylarının sık yaşandığını,
- ilkbaharda ise kısa süreli yoğun yağışların etkili olduğunu

tespit etmiştir.

Hazırlanan raporda bazı vadilerde birikme şekillerinin genişlediği, bazı yüksek alanlarda ise fiziksel ayrışmanın hızlandığı belirtilmiştir.

SORU

Bu bölgede gözlenen doğal süreçler ve beşerî faaliyetler birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Kış aylarında görülen don olayları fiziksel ayrışmayı hızlandırırken eğimli alanlarda yapılan tarımsal faaliyetler yüzey akışının etkisini artırmış olabilir.
- B) Vadilerde birikme şekillerinin oluşması, bölgede aşınım süreçlerinin tamamen durduğunu göstermektedir.
- C) Bitki örtüsünün zayıf olması yalnızca sıcaklık değerlerinin yüksek olmasına bağlıdır; insan faaliyetlerinin etkisi bulunmamaktadır.
- D) Don olaylarının kayaçlar üzerindeki etkisi kimyasal ayrışmanın hızlandığını kesin olarak göstermektedir.
- E) İlkbaharda görülen kısa süreli yoğun yağışlar, eğimli alanlarda toprak kayması riskini azaltmaktadır.

SORU 2 — FINAL KARAR

Bu bölgede doğal süreçlerin olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla aşağıdaki uygulamalardan hangisinin yapılması daha uygun olur?

- A) Eğimi fazla alanlarda tarımsal faaliyetlerin artırılması
- B) Bitki örtüsünün zayıf olduğu yamaçlarda kontrolsüz arazi kullanımının sürdürülmesi
- C) Yüzey akışını artıracak şekilde toprak işlemenin yaygınlaştırılması
- D) Eğimli alanlarda bitki örtüsünü güçlendirmeye yönelik arazi koruma çalışmaları yapılması
- E) Don olaylarının etkisini artıracak biçimde tarım alanlarının genişletilmesi